

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Markéta Burgetová

Název práce: „*'Vysvobod' mne, abych nebyl vinen...*' Etika v současné izraelské armádě“

Vedoucí práce: Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Autorka se zaměřila na téma „*etiky izraelských obranných sil od vzniku Státu Izrael s důrazem na 21. století*“. Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Studentka Markéta Burgetová si zvolila vysoce kontroverzní a velmi náročné téma vojenské etiky v izraelské armádě v kontextu pokračujícího blízkovýchodního konfliktu. Práce je rozdělena na teoreticko-historickou a empiricko-praktickou část. V teoreticko-historické části autorka pregnantně vysvětluje základní právní a etické koncepty moderního vojenství, mezinárodního práva a válečného práva (*bellum justum, jus ad bellum, jus in bellum, jus post-bellum* apod.). Po tomto teoretickém úvodu přechází k přehledu dějin izraelské armády s důrazem na to, jakým způsobem tato armáda sama sobě stanovovala etická pravidla pro pohyb svých příslušníků v poli a chování k civilnímu obyvatelstvu v komplikované situaci strukturálně asymetrického konfliktu. Jsou kriticky rozebrány zdroje etických principů IDF a vliv osobnostních charakteristik všech zúčastněných (od politiků a generálů po řadové vojáky) na to, jak jsou tyto teoretické principy uplatňovány v praxi. Autorka se pokouší na příkladech vybraných incidentů identifikovat, které z násilných excesů izraelské armády plynou ze selhání jednotlivců a které mají naopak hlubší, strukturální příčinu. Velmi si cením snahy o vyvážený přístup a schopnosti nahlédnout situaci na obou stranách barikády. Autorce se na jedné straně podařilo zachovat kritický odstup a na druhé straně neztratit lidskou perspektivu. Svě téma dokládá konkrétními příběhy a osudy Palestinců a izraelských vojáků a mnohokrát v textu narušuje zažitá stereotypy. V praktické části práce se pak studentka vydala sama do terénu, vč. náročného prostředí Hebronu, kde mezi Palestinci provedla sociologický průzkum zaměřený na osobní zkušenosti těchto „klientů represe“ s posádkami izraelských kontrolních stanovišť. Na konkrétních příkladech pak autorka ukazuje zdroje násilného a ponižujícího chování vojáků, plynoucí jak z osobnostních charakteristik jednotlivců tak systémových selháních. Některé závěry považuji za velmi zajímavé, jako například odlišnosti v chování vojáků v závislosti na útvaru, způsobu přidělení (branci vs. záložníci) etnickém zázemí (kdy izraelští Arabové a Drúzové jsou kupodivu Palestinci vnímáni jako agresivnější než aškenázsko-židovští vojáci. Za silnou stránku rovněž považuji popis dilemat, kterým vojáci na checkpointech každodenně čelí (např.: ponižující prohlídky palestinských žen vs. fakt, že Hamás použil v minulosti ženy k teroristickým útokům).

K obsahové stránce práce nemám zásadnějších připomínek, pouze na str. 60 došlo patrně k omylu, když autorka píše, že v rámci odvety za únos Gilada Šalita došlo „*ke zničení několika domů a jaderné elektrárny v Gaze*“. To je patrně nešťastný omyl, jediná elektrárna v Gaze je vybavena dieslovými generátory nikoliv jaderným reaktorem. Jaderná elektrárna v rukou Hamásu by byla pro Izrael ztělesněním všech nočních můr. Zmínka o „jaderném“ možná vznikla podvědomým „upsáním se“, neboť Hamás v reakci na izraelský útok na elektrárnu v Gaze vyslal několik raket směrem do pouště Negev a patrně se snažil zasáhnout izraelské jaderné zařízení v Dimoně. O událostech se tehdy psalo dohromady a takto tedy mohl vzniknout výše uvedený omyl.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Členění práce vypadá na první pohled poněkud „*překombinovaně*“ ovšem text je plynulý, myšlenky logicky navazují a autorka umí svou argumentaci trpělivě a přehledně vrstvit. S ohledem na vysokou kontroverzi tématu, které přímo láká k silným výrokům, vysoce oceňuji citlivý a odměřený jazyk autorky. Práce je prostá zásadnějších překlepů či jazykových chyb.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Studentka Markéta Burgetová předložila originální práci na velmi náročné téma, vyžadující aplikaci znalostí napříč několika obory (blízkovýchodní studia, vojenství, historie, politologie, etika). Svého vysoce kontroverzního tématu se zhostila s trpělivostí a citlivostí a předložila text, který si podle mého názoru zaslouží pochvalu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Při pohledu na současný vývoj konfliktu je patrné, že checkpointy v dohledné době nezmizí. Jaká konkrétní opatření v oblasti výcviku či infrastruktury byste sama navrhla za účelem zmírnění strukturálních zdrojů násilí izraelských vojáků na checkpointech při současném respektování izraelského požadavku na zachování efektivity a bezpečnostní funkce těchto kontrolních stanovišť?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

VÝBORNĚ

Datum:

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte příložený list.

7. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citací a odkazů na literatura, grafická úprava, překladová čtení korigování, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Čtenář práce vyvodí na první pohled poněkud „nekombinované“ očištěný text je plynulý, myšlenky logicky navazují a týká se umí svou argumentaci upřímně a přehledně vysvětlit. S ohledem na vysokou kontroverzní tematiku které těmto téma je silně vyvolává, výslovně oceňuji citlivý a občasně jasný jazyk. Práce je pečlivě zpracována přílohou či jazykovými chybami.